

ARATÓÜNNEP

2007. AUGUSZTUS 19.

Az elmúlt években Gazdakörünk részt vett a régi hagyományokra épülő Aratóünnep rendezvényén. A körülmények megváltozása miatt a Gazdakör vezetése úgy döntött, hogy ebben az évben nem hagyja feledésbe merülni ezt a rendezvényt. Az Aratóünnep a lovas-fogatok és a mezőgazdasági gépek felvonulásával kezdődik a belvárosban, majd a Lovas Egyesület Bogárzói lovas-pályáján XXXIX Nemzetközi Lóverseny programjához igazodva hívjuk a Gazdakörünk minden tagját, valamint a város érdeklődő közönségét.

Az aratóünnep programja:

- 6⁰⁰ – 7⁰⁰ A felvonulók csapatának összeállítása a Táncsics utcán.
7²⁰ - Lovas fogatok és mezőgazdasági gépek felvonulása az Orosházi Fúvószenekar vezetésével.
Útvonal: Táncsics u. – Lehel u. – Huba u. – Könd u. – Tass u. – Rákóczi u. – Kossuth u. – Könd u. Piac tér – Huba u. – Móricz Zs. u. – Szabó D. u. – Tél u. – Bajcsy Zs. u. – Lovaspálya.
- 7⁴⁰ – 8⁰⁰ Mazsorett csoport csatlakozása és bemutató a piactéren.
8³⁰ Bevonulás a Lóversenypályára, a gépek bemutatása.
9⁰⁰ – 12⁰⁰ Az Aratóünnep vetélkedő.
Kocsihúzás, parasztkugli, lengőteke, zsáksaccolás, lovas játék, íjászbemutató.
- 11³⁰ - A kocsihúzó verseny döntője.
12⁰⁰ – 12³⁰ A Cinkusiak Baráti Kör Bokréta Népdalkörének műsora.
- 12³⁰ - 13⁰⁰ Ebéd.
13⁰⁰ - Az Aratóünnep és a XXXIX. Nemzetközi Lóverseny megnyitója.
Ünnepi köszöntőt mond: Németh Béla polgármester
Ökumenikus kenyérszentelés, és az új kenyér megszegése.
- 13²⁰ - A mezőgazdasági gépek kivonulása.
13²⁰ – 18²⁰ A lóverseny programja.

Jó szórakozást kíván minden résztvevőnek a gazdakör.

Aratás a régmúltban...

Az orosházi parasztemberek is úgy tudják, hogy Péter – Pálför megszakad a gabona gyökere, ezért e jeles nap körül nézegették a gabonát, hogy mikor lehet már vágni. Mikor kezdhetnek neki az év egyik legfontosabb és legnehezebb munkájához, a gabona aratásához. Ha a szemek többsége viaszérésben volt, lehetett a gabonát aratni. Rendszerint a trágyázott, partosabb, homokosabb földbe vetett gabonát lehetett hamarabb aratni. A zabot éréskor késedelem nélkül vágták, mert különben elröpült a szem.

Az 1930 – 40 – es években aratómunkásokat fogadtak fel a gazdák, az akkor kialakult szintű bérezésért a gabona betakarítására Péter – Páltól Kisasszony napjáig. A kialakult munkabér az aratópárt illette meg, amihez még komenciót is mértek. Ez aratópáronként és kisholdanként /ami kb. 4300 m²/ 2 kg liszt, ½ kg szalonna, 2 kg szárazbab, ½ kg zsír és 1 l pálinka volt. Egy aratópár általában 7-8 kisholdat fogott ki. Aki nem komencióban egyeztek meg, azok bentkosztosak lettek. Kezdetben jóval az aratás előtt megállapodtak szóban az aratópárok a gazdával, mire áldomást ittak, amit a gazda fizetett. A későbbi időben a hatóság előtt kötötték a megállapodásokat.

Orosházán emberemlékezet óta kétkezes kaszával kaszálnak. Minden kaszás arra törekedett, hogy jó kaszája legyen. A jó kasza könnyen kalapálható, jól nyújtható, az éle nem fordul ki és nem kopik gyorsan. A jó kaszanyél szárazbük, vagy kőrifából készült. A gaz – gabona - vágásakor a kaszára takarót erősítettek, amit munka közben szabályoztak. A kaszát nagy gonddal kalapálták ki, a nyelét a szalma kazalba dugták, ezért a nyél mutatta meg, hova verjék az ülőfát. Naponta kétszer kalapálták; reggel és délben.

A tokmányt a derekukra kötötték, abban tartották a kaszakövet. A tokmányba kaszálás előtt vizet öntöttek, hogy a kaszakő a fenéshez nedves legyen. A kaszakövek közül sem a nagyon puhát, sem a nagyon keményet nem szerették. Lehetőleg délelőtt kaszáltak, míg nem volt nagyon száraz a vágnivaló, és a rendet úgy vágták, hogy a szél segítsen lefektetni a gatz. Délután csirkékbe gyűjtötték a rendekben heverő gabonát, a gyűjtést háromágú favillával végezték. Ezután a csirkékből rakták a vontatót, amivel a szérűre a nyomtatás helyére vitték be. Itt lóval nyomtatták, és a kitaposott gabona szalmát favillával leszedték. A lóval kitaposott gabonaszemeket a polyva és a törek közül rostálással, szeleléssel választották ki. Ezután a gabonaszemeket hombárban tárolták, majd vitték a malomba őrölni, hogy aztán a lisztből küssék a kenyeret.

A cséplőgépek megjelenésével kezdődött meg a gabona kévés aratása. A gabonát – gatz – mindig a talponállóra vágták. Ilyenkor a levágott gabona a talponállóra dől. A marokverő pedig - akít másképpen marokszedőnek hívtak - a tarlóra terített kötélbe verte a markot, készítette a kévét. Egy keresztre 18 kötelet számoltak, három keresztre való kötelet összekötöttek egy csomóba.

A jól kalapáló erős kaszás végigvágta az előt, a gyengébb közben megfente a kaszáját. Csak reggel és délben kalapálták. A marokverést leggyakrabban lányok, asszonyok és süldő legénykéek végezték.

A marokverés szerszáma a kuka., amivel a gatz húzta össze a marokverő.

A kévekötés a kaszás és a marokverő közös munkája volt. Amint egy előt levágtak, azt mindjárt be is kötötték, 10-12 rend szélességű előből egy keresztort raktak. Legalulra a vánkost tették, tetejére pedig befejező kévét, amit papnak neveztek. Rend szerint 1-2 keresztort hajtottak. Az aratási munka akkor vált könnyebbé, amikor megjelentek az aratógépek. A környék első aratógépét 1910-1911- es években vásárolta két gerendási gazda, majd az orosházi határban is elterjedtek. /Nagy Gyula: Orosháza története és néprajza 1965/

Aratási Körkép

Befejeződött az aratás

Az elmúlt évektől eltérően jóval hamarabb – a szélsőséges időjárás miatt – befejeződött a gabonák betakarítása. A vártnál jóval kevesebb gabona termett, a termésátlag a 3,4 tonnát nem érte el hektáronként. A búza felvásárlási ára az elmúlt hetekben soha nem látott szintre emelkedett, meghaladta a 45.000 – 50.000 Forintot tonnánként, melynek várható következményeivel a sajtó igen nagy terjedelemben foglalkozik.

Július 25. Figyelőnet

A rendkívüli időjárás próbára teszi a mezőgazdaságot

Az aratás befejezése után a nagy meleg hátráltatja a szalma bálázását és a talajmunkákat is. A talaj felső rétege száraz, így azt szántani nem lehet, csupán tárcsázni tudnak a gazdák. A növények a nagy meleget nehezen viselik. A száraz levegő és a talaj vízhiánya sújtja az ültetvényeket, és a szántóföldi növényeket. Ennek estek áldozatául a dinnyék és a fákon termett gyümölcsök. A kukorica sok helyen nem tudta a megkötött csöveket megnevelni, és a teljes növényfelület szinte megfőtt a hőség miatt. Sok helyen csak silózni lehetne a megszáradt kukorica növényt.

Július 30. MTI

Fagykárt szenvedett gazdák demonstrációja

A szabolcsi gazdák demonstrációján, melyet a 4-es főúton – közel Záhonyhoz – az elmúlt héten tartottak meg, közel 600 erőgép és 1200 – 1500 fő vett részt. A demonstráló gazdák követelésére Gráf József miniszter Tuzsér közelében felkereste a gazdákat, és együttműködést kért tőlük a fagykár okozta gondok megoldásához. A miniszter hosszú futamidejű kedvezményes hitelt ajánlott, de azt a MAGOSZ elnöke Jakab István a már eladósodott gazdák helyzete miatt elutasított. A gazdák a fagykár kompenzálására - amelynek mértéke csak Szabolcsban meghaladja a 15 milliárd forintot – minimum ennek az összegnek felét kérik. A többfordulós tárgyalás után a gazdák képviselői elfogadták a 9-10 milliárdos kárenyhítő összeget, és a kedvezményes hitel lehetőségét.

Augusztus 8. MNO

Gabonaárak fenn – jelentős áremelés a megoldás?

A szárazság miatti termelés kiesése felpörgetheti az élelmiszerek árának emelkedését. Minden képzeletet felülmúló áremelkedésről vizionál a sajtó, hazánkban a következő időszakra.

Mi lehet ennek hátterében?

- az elmúlt évek nyersolajár emelkedése miatt felgyorsított biodízel, bioetanol programja talán?
- néhány gyorsan fejlődő ország – India, Kína – dinamikus növekvő élelmiszer kereslete?

Hazánkban a rossz időjárás csak részben ad magyarázatot az élelmiszerárak emelkedésére. Napjainkban mutatkoznak meg a mező- és élelmiszergazdaság privatizációjának következményei. Ehhez párosul az Unios csatlakozással kialakult piaci helyzet, mert a termelők, gazdálkodók egyenlő elbánást vártak az amúgy sokkal tehetősebb, „ősuniós” társakkal.

Augusztus 4. Kópint – Tárki

Információk:

- ❖ Az aratóünnep délelőtti vetélkedőire a helyszínen lehet nevezni. Nevezési díj minden versenyszámban egységesen 200 Forint.
- ❖ A kocsihúzó verseny selejtezőben az első három helyezett döntője a főlelátó előtt a füves pályán lesz 11³⁰-kor.
- ❖ A versenyszámokban az első három helyezett díjazásban részesül.
- ❖ A gazdakör tagjainak – előzetes jelentkezés alapján – a Bogárzói Lóversenypályára belépőjegyeket biztosítunk.
- ❖ Az ebédet Kulik Ferenc bográcsos pörköltfőző csapata készíti el. A délelőtti programok után a rendezvényen résztvevők és a lebonyolításban segítők ebédre birkapörköltet kapnak.
- ❖ A Bogárzói Lóversenypályára az érdeklődőket az Orosházi Lovasegyesület 4 lovas fogattal – látogató kocsi, hintó – a városközponttól, Polgármesteri Hivatal elől folyamatosan kiszállítja.
- ❖ A Bogárzói Lóversenypályán egész nap ugrálóvár, kirakodó vásár és büfé szolgáltatás lesz.

Támogatóink:

  <p>IKR Zrt. Bábola Területi Központ Orosháza</p>	 <p>Axiál Kft. Orosházi Telephelye</p>
 <p>Önkormányzata</p>	 <p>Vacsai József és Gábor Géza Mezőgazdasági vállalkozó</p>
 <p>A GE Money Bank tagja Orosházi Fiókja</p>	

Győri Dani József vállalkozó; Baksa Zoltán Mezőgazdasági vállalkozó, Herczeg Tibor Mezőgazdasági vállalkozó; Iványi Építőmester Kft.; Zöld Udvar Mezőgazdasági Szaküzlet; Pagyoga Pál Táp és terménybolt; Hornok és Posztós Mezőgazdasági Szaküzlet; Szúcs Mezőgazda Centrum; Bertalan Péter Mezőgazdasági Szaküzlete; Majsai Kert Kft; Oros-Süti Kft; Trigo Fix Kft. Kaszaper; Gombkötő Zoltán Táp terménybolt; Terrakotta Csempe Szaküzlet; Dér Építő Bt; Radiátus Kft; Sára Galvántechnika; Kistérségi Agrárfejlesztési Alapítvány; Gazdaklub, Orosháza.

Orosházi Gazdakör elérhetősége:

Honlap: <http://www.oroashazigazdakor.hu>

E-mail cím: gazdakor.oroashaza@orosnet.hu

Telefon: 30/598-2398

Iroda: Orosháza, Lehel u. 49. Tel/Fax: 68/419-377;

Fogadó óra minden délelőtt 9⁰⁰-12⁰⁰-ig.